

Funded by
the European Union

Kako do kvalitetnih i
relevantnih podataka o
mladima?

Niš, 14.03.2023.

YOUTH PARTICIPATION INDEX

MONITORING REPORT OF POLITICAL,
SOCIAL AND ECONOMIC PARTICIPATION
OF YOUTH

Sažetak

Dostupnost relevantnih i kvalitetnih podataka o mladima **ključna je za unapređivanje njihovog položaja**

Na terenu u ovoj oblasti su **uočeni su brojni izazovi**

Sistem prikupljanja i objavljivanja podataka je **potrebno unaprediti**

To je ključno kako bi mogle da se **kreiraju, sprovode i prate mere javne politike koje na adekvatan način odgovaraju na izazove sa kojima se mladi suočavaju**

Funded by
the European Union

Kako trenutno izgleda sistem prikupljanja i objavljivanja podataka o mladima?

Kako trenutno izgleda sistem prikupljanja i objavljivanja podataka o mladima?

Za pojedine relevantne pokazatelje položaja mladih nisu dostupni podaci.

Teškoće u pogledu prikupljanja podataka uočene su u okviru izveštavanja o sprovođenju dokumenata javnih politika i u sprovođenju nezavisnih istraživanja:

- Rezultati **ex-post analize primene Nacionalne strategije za mlade u periodu od 2015. do 2020. godine**, ukazali su na to da je neophodno da se unapredi sistem prikupljanja podataka o mladima na svim nivoima vlasti
- Praćenje ostvarivanja **ciljeva održivog razvoja**, koji sadrže pokazatelje koji se odnose na mlade. Na portalu Republičkog zavoda za statistiku navedeno je da su dostupni podaci za 125 od ukupno 248 pokazatelja
- U kreiranju Indeksa, **broj poslanika i mladih na visokim političkim pozicijama**, je moguće naći samo putem analize zvaničnih veb-sajtova Vlade, Narodne skupštine i jedinica lokalne samouprave, na kojima oni nisu uvek dostupni

Kako trenutno izgleda sistem prikupljanja i objavljivanja podataka o mladima?

Naročito postoje problemi u prikupljanju i objavljivanju podataka o mladima na lokalnom nivou

Na nacionalnom nivou veliki broj potrebnih podataka dobija se kroz redovna godišnja istraživanja položaja i potreba mladih

Ova istraživanja **ne daju mogućnost** da se izdvoje podaci vezani za **lokalni nivo**

U drugim godišnjim anketama koje sprovodi RZS, kao što su Anketa o radnoj snazi i Anketa o prihodima i uslovima života, je moguće dobiti podatke o regionima, a ređe podatke koji se odnose na okruge ili opštine i gradove

Kako trenutno izgleda sistem prikupljanja i objavljivanja podataka o mladima?

Institucije prikupljaju podatke koji se odnose na različite uzrasne kategorije mladih

- Analiza 13 relevantnih dokumenata javnih politika pokazala je da u **većini strategija/programa RS mladi nisu definisani kao osobe između 15-30 godina**, u skladu sa Zakonom o mladima
- Samo dve strategije na taj način definisale mlade
- U drugim analiziranim strategijama mladi spominju kao osobe od 15 do 18 godina starosti, od 15 do 24 godina i od 18 do 25 godina
- Izveštaji Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu sadrže podatke koji se odnose na decu i na punoletne u sistemu socijalne zaštite

Kako trenutno izgleda sistem prikupljanja i objavljivanja podataka o mladima?

Podaci o mladima nisu lako dostupni i pristupačni

Na stranici Republičkog zavoda za statistiku **nisu izdvojeni podaci vezani za mlade**

Nedovoljna dostupnost podataka o mladima u otvorenom formatu na **Portal otvorenih podataka (<https://data.gov.rs/sr/>) nema setova otvorenih podataka specifičnih za mlade**, niti su zasebno izdvojeni oni setovi podataka koji su relevantni za razumevanje položaja mladih

Dobar pomak u ovoj oblasti je **Anketa o radnoj snazi**, koja pokazuje stopu nezaposlenosti i podaci o stanovništvu van radne snage, i u kojoj je moguće preuzeti podatke na sajtu RSZ za mlade od 15 do 30 godina i od 15 do 29 godina

Funded by
the European Union

Odgovor javnih politika na izazove u prikupljanju podataka i izveštavanje o mladima

Odgovor javnih politika na izazove u prikupljanju podataka i izveštavanje o mladima

U okviru Strategije za mlade u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine jedna od predviđenih **mera je upravo vezana za izazove vezane za podatke o mladima**

„Unapređen sistem prikupljanja, obrade podataka i izveštavanja o mladima, na svim nivoima, sa posebnim fokusom na mlade iz osetljivih grupa“ (mera 2.3)

Ova mera predviđa:

- pripremu odgovarajućih obrazaca za izveštavanje o realizovanim aktivnostima akcionih planova za sprovođenje Strategije i njihovim efektima na mlade
- prepoznavanje mladih kao posebne kategorije u izveštavanju o realizaciji drugih dokumenata javnih politika čije mere i aktivnosti su usmerene na mlade
- uspostavljanje platforme na veb-stranici Ministarstva turizma i omladine, na kojoj će se redovno objavljivati podaci o položaju i potrebama mladih

Funded by
the European Union

Kako do unapređenja podataka o mladima?

Kako do unapređenja podataka o mladima?

Dve grupe preporuka:

I. unapređenje prikupljanja podataka

II. unapređenje dostupnosti prikupljenih podataka za sve zainteresovane strane

Kako do unapređenja podataka o mladima?

Podaci o mladima treba da budu lako dostupni i na lokalnom nivou

- ✓ **napraviti pregled pokazatelja položaja i potreba mladih za koje je podatke moguće prikupiti na lokalnom nivou**, kako bi se definisalo u kojim oblastima najviše nedostaju podaci
- ✓ **kroz javne konkurse obezbediti sredstva** za sprovođenje istraživanja na lokalnom nivou kojima bi se mogli prikupiti relevantni podaci o mladima
- ✓ **podstaći izradu istraživanja radi donošenja lokalnih akcionih planova za mlade i praćenje njihovog sprovođenja**, i obezbediti da podaci prikupljeni na ovaj način budu lako dostupni svim zainteresovanim stranama

Kako do unapređenja podataka o mladima?

Unaprediti sistem prikupljanja podataka o osetljivim kategorijama mladih

- I. podaci Nacionalne strategije za mlade treba da se, gde god je to moguće, **prikupljaju disagregirano, da se prikupljaju za različite podgrupe mladih**
- II. **godišnja istraživanja o položaju i potrebama mladih periodično** treba da uključe i setove pitanja koja se odnose na pojedine osetljive grupe mladih
- III. kroz javne konkurse je potrebno **obezbediti sredstva za sprovođenje istraživanja o osetljivim grupama** mladih za prikupljanje relevantnih podataka

Kako do unapređenja podataka o mladima?

Potrebno je obezbediti prikupljanje podataka o važnim pokazateljima političke, ekonomske i socijalne participacije, a posebno:

- podstaći **redovno objavljivanje podataka o starosnoj strukturi osoba na političkim pozicijama** na zvaničnim veb-sajtovima Vlade, Narodne skupštine i lokalnih samouprava
- **Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja** u svoje izveštaje Ministarstvu turizma i omladine, treba da uključi i podatke o broju mladih koji primaju finansijsku podršku u okviru sistema socijalne zaštite i broju mladih osoba koje su dobile finansijska sredstva kao podršku u procesu samozapošljavanja
- **Ministarstvo unutrašnjih poslova** treba da u svoje izveštaje Ministarstvu turizma i omladine, uključi i podatke o procentu mladih u ukupnoj populaciji osoba u zatvorima i druge podatke o njihovom položaju, ukoliko su dostupni

Kako do unapređenja podataka o mladima?

Raditi na ujednačavanju prikupljanja podataka i izveštavanja o mladima različitih institucija

U okviru dokumenata javnih politika i izveštaja na različite načine definišu mlade kao grupu, važno je doprineti usklađivanju u ovoj oblasti

Obezbediti objavljivanje podataka o mladima u otvorenom formatu

- Na Portalu otvorenih podataka izdvoje svi skupovi podataka koji sadrže podatke koji su relevantni za mlade (kao što su već izdvojeni podaci po temama poput obrazovanja, zdravlja i životne sredine)
- Podaci prikupljeni godišnjim istraživanjima položaja i potreba mladih objavljuju u otvorenom formatu

Više informacija o YHWBT mreži

<https://youthwbt.eu/>

Funded by
the European Union

THANK YOU!

